

er der ingen Tvivl om, men det er betænkeligt, at man kommer ind derpaa, naar man er nærved at komme ind derpaa, som et Tegnpaa, at man derfor besjender sig til de Grundsaetninger, at man stemmer for Loven. Man skal have Mod til at sige, at man fuldkomment kan være sine Erklæringer bekendt, at man personlig gjerne kunde have dette Duffe, men at man alligevel vil modsætte sig Sagen, fordi den medfører for det almindelige Vel, for Administrationen og for Folket store Ulemper, saaledes at man maa finde sig i at være udsat for den Mistanke, at man ønsker Hemmelighed, naaget man ikke ønsker den, blot fordi Hemmeligheden eller den forseglede Indsendelse dog er det Rigtigste og det Bedste. Jeg vil her ikke paa nogen Maade antyde Noget, der kan være krænkende for mine ærede Colleger her i Thinget; men det var mig allerede betænkeligt, da Ordføreren for Majoriteten erklærede, at han, væsentligt fordi han var local Dyrighedsperson og havde en Jølelse af, at man især troede, at det var de locale Dyrigheder, der vare interesserede i, at Erklæringerne bleve afgivne under Forsegling, derfor sluttede sig til dem, der ønskede denne Sag fremmet. Det er overordentlig betænkeligt at komme ind paa den Række af Grunde, der hentes fra, at man gjerne kan være sin Erklæring bekendt, og at man ikke vil have Skin af at holde paa et Hemmeligheds-System, hvori man selv kan være ligesom interesseret. — Der blev af en æret Taler brugt et andet Udtryk, som jeg for den rigtige Opfatnings Skyld i denne Sag, som i alle andre Sager, vil omtale noget. Der er blevet brugt den Betegnelse „Overordnet“ og „Underordnet“ ved Taler om den, der afgiver Erklæringen, og den, over hvis Ansøgning eller Andragende Erklæringen afgives. Nu er det vel stundom Tilfældet, og navnlig altid i Militairtaten, at Erklæringen afgives af den Overordnede; men forresten maa man vel hufte paa, at det er ikke nogen rigtig Opfatning, at Embedsmanden skulde være Borgerne overordnet. Det er han aldeles ikke; han har en vis Myndighed i visse Sager og i visse Ting, men forresten staaer Embedsmanden ikke som Folket overordnet, og det er meget betænkeligt at op-

stille denne Betragtningssaaade. Men dertil knytter sig en anden Betragtning, som jeg havde ønsket tidligere var bleven fremhævet. Der tales ideligt i denne Sag, som om det alene var Embedsmænds Erklæringer, hvorom der her er Tale; men de communale Autoriteter, der ere sammensatte af Ikke-Embedsmænd, have ligesaavel en stor Mængde af slige Erklæringer at afgive paa Ansøgninger, hvorpaa Bedkommende skulde have Afgjørelse. Jeg vil nævne fortrinsviis alle Sognesforstanderskaber, dernæst Amtsraad og Communalbestyrelserne i Kjøbstæderne; de ere alle Autoriteter, om hvis Erklæringer her for en stor Deel er Tale.

Jeg skal ikke gaae ind paa, hvad der idag er sagt om den Uleilighed, der kunde følge af Lovforslagets Antagelse. Jeg troer, at det let vil vise sig, at, hvad der af en æret Landsthingsmand blev sagt om, at denne Uleilighed kunde fjernes ved at afvige noget fra den hidtil brugte Sædvane ved Rettergang og Skatteinddrivning, — en Sædvane, som forresten den høitærede Justitsminister har paastaet er lovbegrundet, — kun omfatter en ganske ringe Deel af den Uleilighed, som her er Spørgsmaal om, idet de Ansøgninger og Andragender, over hvilke Erklæringer afgives, og hvilke Erklæringer efter Loven skulde tilfilies Ansøgerne og Andragerne, omfatte langt Mere end saadanne Sager, ved hvilke der er Spørgsmaal om Rettergang og Skatteinddrivning; det er væsentligt de Ansøgninger og Andragender, der angaae Bevillinger, og som altsaa høre til en ganske anden Klasse. Men jeg vil kun fremhæve, hvorledes den ærede Landsthingsmand, der søgte at fremhæve, at Uleilighederne ved denne Sag ikke havde Meget at betyde, i høieste Grad indirecte paaviste disse Uleiligheder. Han sagde nemlig, at, om man ogsaa troede, at det kunde være betænkeligt at udtale Al, hvad man havde at udtale, naar den Erklæring, man afgav, skulde sees af Bedkommende, saa var det dog ikke vanskeligt at afgive en Erklæring, man kunde lade Bedkommende læse, og hvor dog Ministeriet eller en anden overordnet Autoritet, der skulde afgjøre Sagen, kunde omtrentlig see det Rigtige. Der laa altsaa deri, at man gjerne kunde gaae ind paa Loven, fordi man kunde stille Erklæringerne